

Я. П. Кесарь
студ. IV курсу
напрям підготовки «Економічна теорія»
Науковий керівник: к.е.н., доц. І. А. Ломачинська

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ FINTECH В УКРАЇНІ

Поява й удосконалення фінансових інновацій завжди були і залишаються компонентом формули успішного соціально-економічного розвитку. Впровадження фінансових інновацій орієнтоване на ефективне управління фінансовими ресурсами та ризиками з метою забезпечення розвитку, конкурентоспроможності, фінансової стійкості в умовах економічної нестабільності [1].

FinTech – це галузь, яка використовує технології для поліпшення діяльності у сфері фінансів. Це нові додатки, процеси, продукти, бізнес-моделі в галузі фінансових послуг, що складаються з однієї або декількох додаткових фінансових послуг і надаються як комплексний процес через Інтернет [2]. FinTech не лише сприяє зручності, швидкості, зниженню вартості послуг, а й створює мережі, які здатні легко поєднати людей зі спільними інтересами, зокрема, тих, хто щось має і тих, хто це шукає, або тих, хто шукає партнерів для спільного споживання (шерінгова економіка).

Особливо бурхливий розвиток FinTech відбувався після глобальної фінансово-економічної кризи 2008 р., оскільки проявляються проблеми, і для стартапів, які вирішують ці проблеми, це ідеальне середовище. Криза спричинила масове скорочення робочих місць у фінансовому секторі, змушуючи людей шукати нові можливості. Так і почали поширюватися стартапи FinTech на чолі з висококваліфікованими безробітними особами. В Україні топ-менеджмент FinTech-провайдерів переважно складається з колишніх банкірів (70%) з досвідом роботи у великих комерційних банках, зокрема Приватбанк, ПУМБ, Раффайзен Банк Аваль, Альфа-Банк, Універсал Банк. Близько 23% менеджерів вийшли з бізнесу і лише 7% – з IT сектору [3].

Зараз український FinTech знаходиться на етапі зародження. В Україні існує понад 80 FinTech-компаній різної міри зрілості [3]. Хоча їх ще не так багато, втім кількість зростає, з'являються нові гравці ринку, а вже існуючі не перестають вдосконалюватись та впроваджувати нові технології. Однак законодавча база залишається абсолютно неефективною і не сприяє активному подальшому розвитку FinTech-ринку. Контролюючі органи не виконують належним чином свою роботу, через що можна спостерігати значний вплив спекулятивних дій. Крім того, існує проблема низької фінансової грамотності населення країни [4, с. 200].

Переважно в Україні FinTech поширюються у банківському секторі. Значимість розвитку FinTech важко переоцінити, оскільки банківський сектор

майбутнього буде характеризуватися відсутністю фізичних відділень та стандартних банківських продуктів в результаті формування нової моделі взаємодії банків з клієнтами, яка передбачає повну персоналізацію та орієнтацію на потреби конкретного клієнта; нові стандарти поширення та зберігання інформації.

Одним зі стримуючих чинників розвитку FinTech в Україні є низький рівень довіри до фінансових інститутів, держави. Разом із цим, довіра є ключовою характеристикою нової фінансової екосистеми, оскільки, з одного боку, відбувається децентралізація фінансових потоків, що потребує додаткових інструментів її забезпечення в нових умовах, а з іншого – недостатня довіра – це потрясіння не лише фінансові, а й загальноекономічні, суспільні тощо.

Отже, хоча впровадження FinTech в Україні відбувається досить повільно, порівнюючи з розвинутими країнами, але країна має потенціал для розвитку FinTech-індустрії, оскільки тут є і креативні IT-фахівці, і постійний попит на нові фінансові інструменти. Майже всі українські банки впроваджують мобільні додатки, розуміючи, що їх клієнти – це міллениали, які буквально «живуть» в мобільному гаджеті. Однак поряд із цим, існує ряд проблем, які потребують вирішення: недосконала законодавча база; недостатній рівень ліквідності та фінансової стійкості банківської системи; нерозвиненість фондового ринку; високий рівень спекулятивних операцій; низький рівень довіри; недостатній рівень фінансової грамотності й ін. Втім, позитивними сигналами є прийняття НБУ цифрової стратегії України 2020; запуск універсальних цифрових ідентифікаторів Bank ID і Mobile ID; перехід на цифровий документообіг, дозвіл на використання електронного підпису тощо.

Список використаної літератури

1. Ломачинська І. А., Мумладзе А. О. Вплив технологічних змін на трансформацію фінансових систем. *Право, економіка та управління: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. Одеса : Фенікс, 2018. С. 49–54.
2. Schueffel Patrick. Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech. *Journal of Innovation Management*. 2017. 4 (4). Р. 32–54.
3. UNIT FinTech Forum-2018: Трансформація фінансового сектору в Україні. UNIT. 26.05.2018. URL: <http://fintech.unit.city/guide2018> (дата звернення: 20.03.2019).
4. Ломачинська І. А. Фінансові технології та їх вплив на розвиток фінансової системи. *Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти* : монографія. Вип. 3 / за ред. д.е.н., доц. О. М. Коваленко, д.е.н., проф. Є. І. Масленнікова. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. С. 188–201.